

Supplerende ernæring af pattegrisene

Camilla Kaae Højgaard, seniorkonsulent,
Husdyr, Gris, SEGES Innovation
Soseminar, Messe C, Fredericia
19. marts

Hvad skal I høre om?

1. Hvorfor tildeles supplerende ernæring til pattegrise?
2. Sammenhænge mellem pattegrisenes foderoptagelse i farestalden og hvordan grisene klarer sig i hhv. farestald og smågrisestald
3. Strategier til at øge pattegrisenes foderoptagelse i farestalden

Hvorfor tildeles supplerende ernæring til pattegrise?

1. Grisene skal oplæres i at æde foder, så foderet rent fysisk ikke er en fremmed faktor, når grisene fravænnenes
2. Grisenes mavetarmkanal og fordøjelsesenzymer skal tilvænnenes andre næringsstoffer end de er vant til fra sømælk
3. Grisenes tilvækst i farestalden og lige efter fravænning skal forbedres
4. Søerne skal passe flere grise? – *den del er ikke med i dag*

Større og mere robuste grise ved fravænning

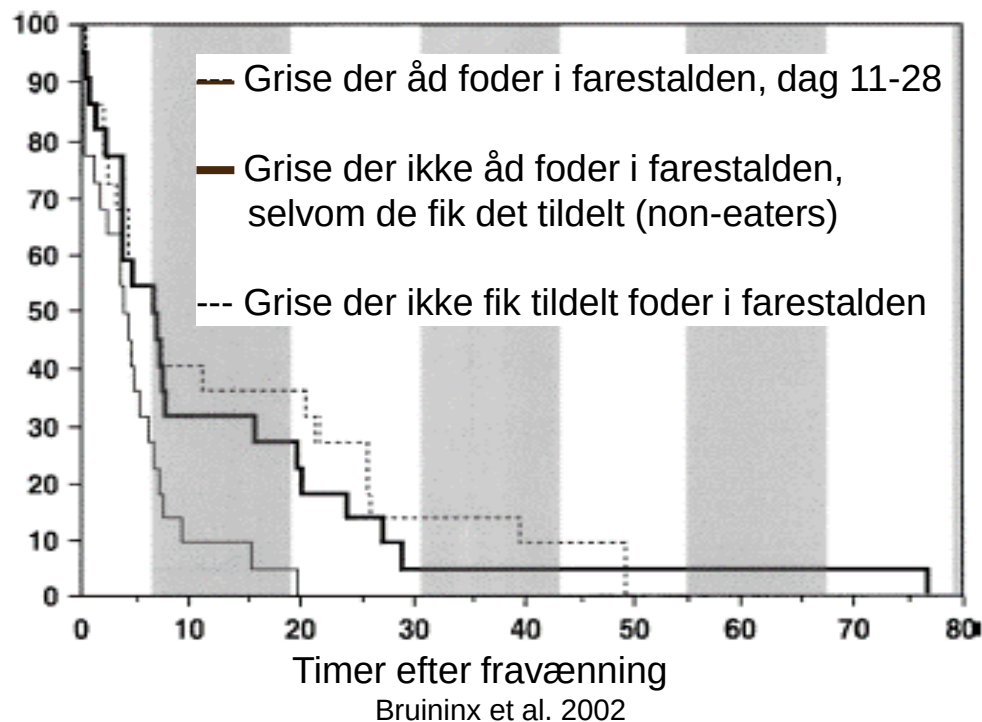
Hvad skal I høre om?

2. Sammenhænge mellem pattegrisenes foderoptagelse i farestalden og hvordan grisene klarer sig i hhv. farestald og smågrisestald

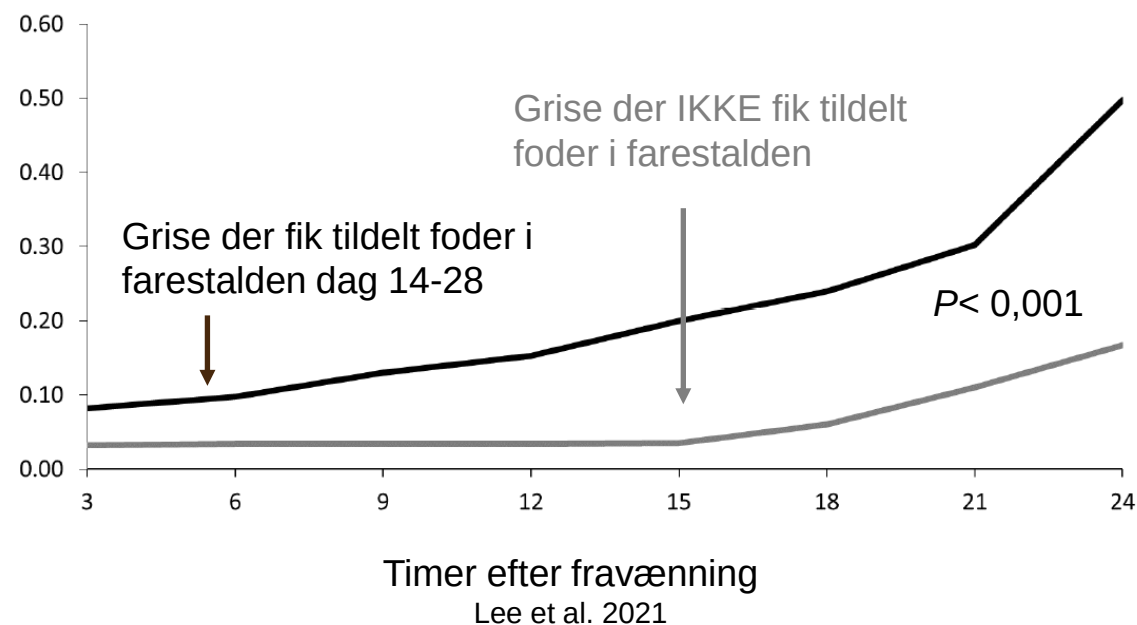
Optagelse af tørfoder i farestalden

- hvornår begynder grisene at optage foder efter fravænning?

Andel grise, der ikke optager foder efter fravænning

Akkumuleret foderoptagelse efter fravænning (kg)

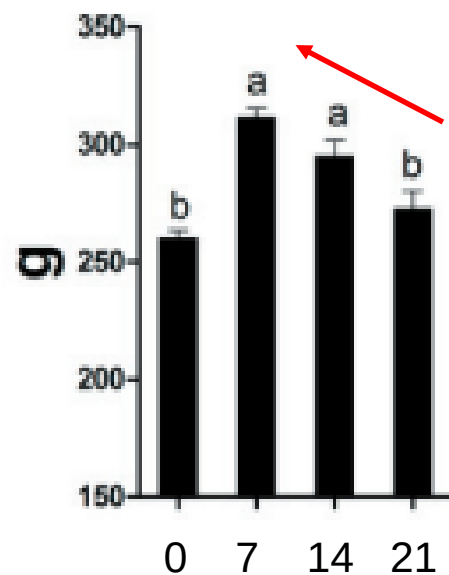
Grise, der optager foder i farestalden

- Kommer hurtigere i gang med at optage foder efter fravænning
- Har en højere foderoptagelse efter fravænning

Hvornår skal grisene begynde at få supplerende foder?

- effekt på tilvækst i farestalden

Daglig tilvækst i farestalden dag 0-24, g pr. gris

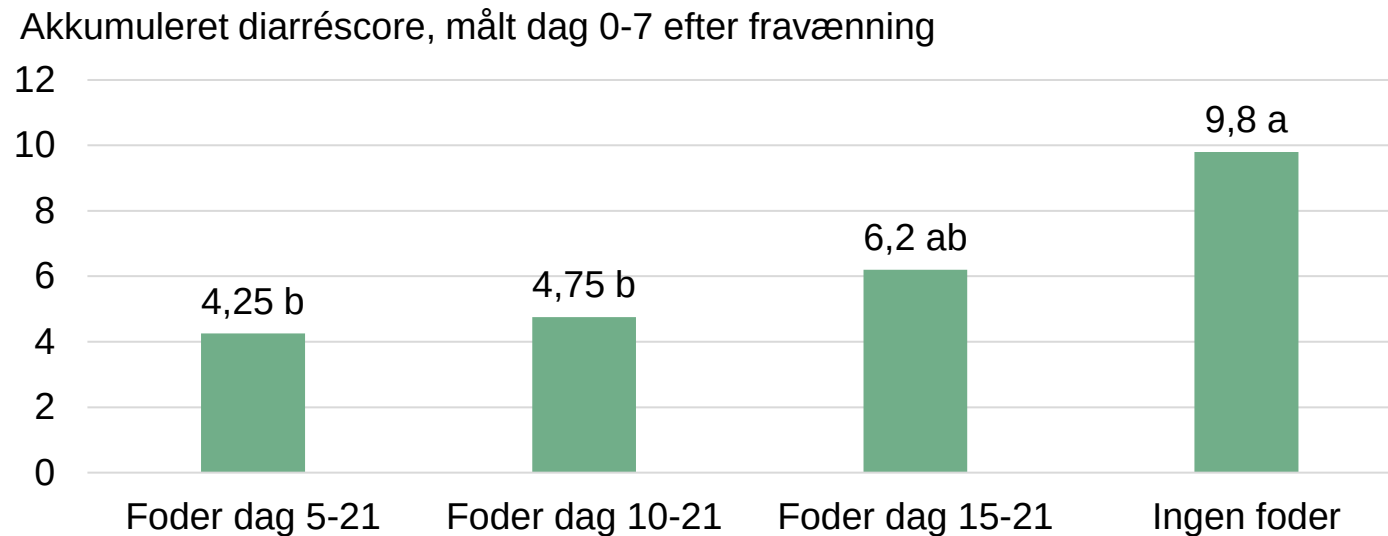
Lee & Kim 2018

1. bar: ingen foder
2. bar: foder fra dag 7
3. bar: foder fra dag 14
4. bar: foder fra dag 21

Grise, der er startet op på foder på dag 7 har en højere tilvækst end dem, der først startede op på foder senere

Hvornår skal grisene begynde at få supplerende foder?

- effekt på diarré efter fravænning

Yan et al. 2011

Foder fra dag 5 reducerede forekomsten af diarré efter fravænning

Hvad skal I høre om?

3. Strategier til at øge pattegrisenes foderoptagelse i farestalden

I skal anvende strategier, der sikrer

- ✓ At grisene har en høj foderoptagelse i farestalden
- ✓ Grisene skal i gang med at æde tidligt
- ✓ Flere grise skal æde foder i farestalden → non-eaters

Så hvad skal der til?

Udnyt grisenes naturlige nysgerrighed, rodeadfærd og behov for at tygge

% af dagen brugt på

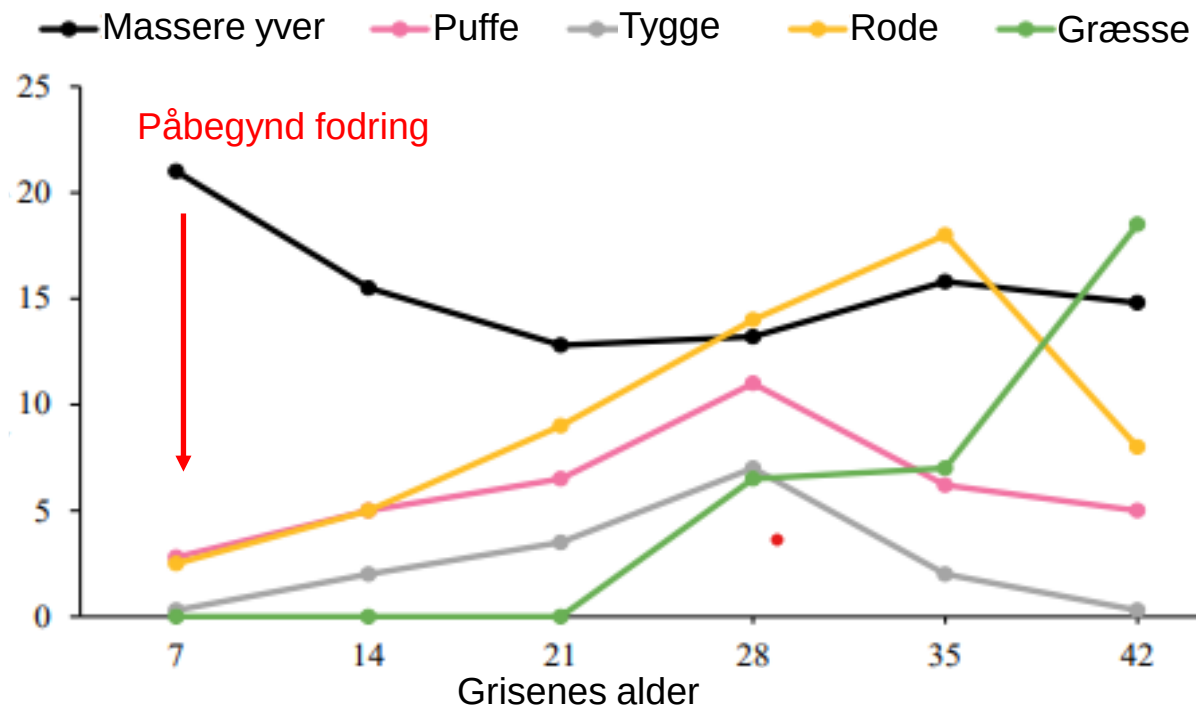

Figure 1. Example of time spent on foraging behaviours during the first 6 weeks of life by free-ranging domestic piglets. Suckling was not reported. Figure adapted from Petersen (1994).

Hvad med supplerende mælk fra et mælkeanlæg?

Supplerende mælk kan ikke erstatte tildeling af foder til pattegrisene

Hvad med et minivådfoderanlæg?

4 kontra 5 ugers fravænning og tørfoder vs. vådfoder

Ekstra daglig tilvækst pr. gris i perioden fra dag 3 til grisene var 9 uger gamle

Variabel	Effekt på daglig tilvækst
Ved at gå fra tørfoder til vådfoder, g pr. dag	+ 20
Ved at gå fra 4 til 5 ugers fravænning, g pr. dag	+ 8

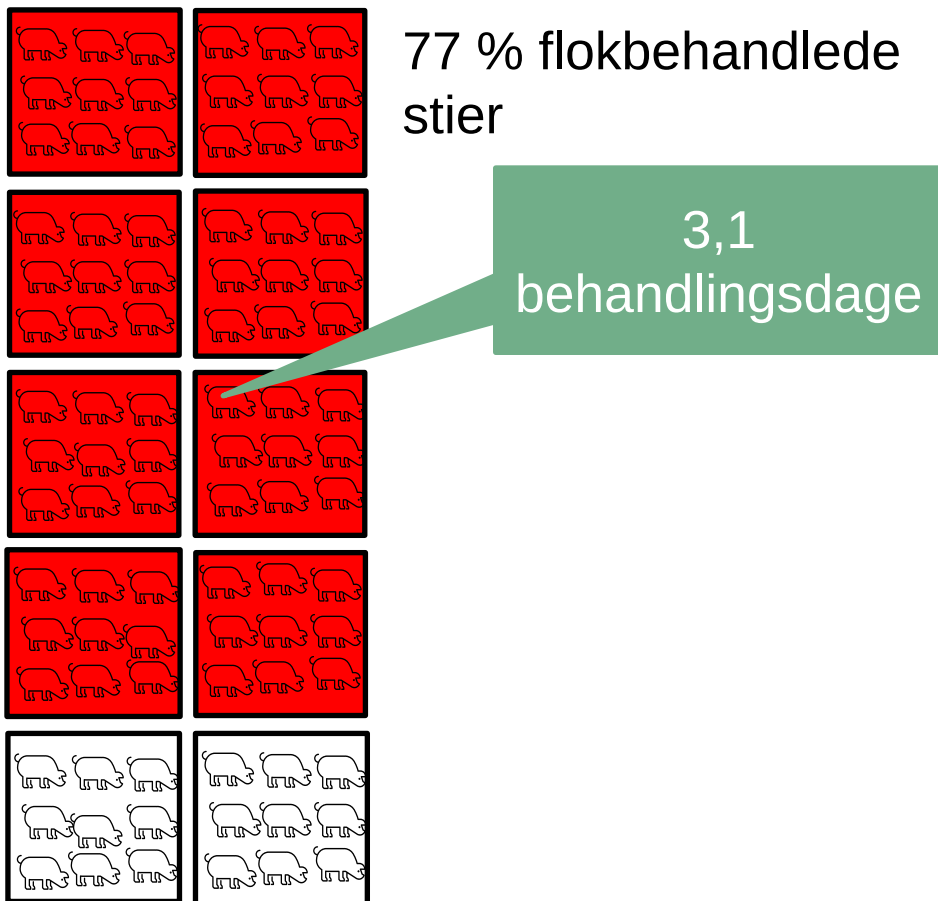
Meddelelse 1240

Den største effekt på tilvæksten lå i smågrisestalden

Bidraget til kuldets tilvækst i farestalden udgør typisk kun 8-15 %
resten af kuldtilvæksten stammer fra somælken

Hyppig tildeling af opblødt foder i farestalden - effekt på diarré indtil dag 35 efter fravænning

Kontrol – tørfoder ad-libitum

Meddelelse 1222, Sørensen, T. 2021 [Link](#)

Forsøg – koncept med hyppig tildeling af opblødt foder fra dag 7

*p=0,0001
**p<0,0001

Hyppig tildeling af opblødt foder i farestalden - effekt på diarré indtil dag 35 efter fravænning

Kontrol – tørfoder ad-libitum

Forsøg – koncept med hyppig tildeling
af opblødt foder fra dag 7

Hyppig tildeling af opblødt foder fra ca. dag 7, 3-4 gange om
dagen

Reduktion i andelen af flokbehandlede stier og
behandlingsdage

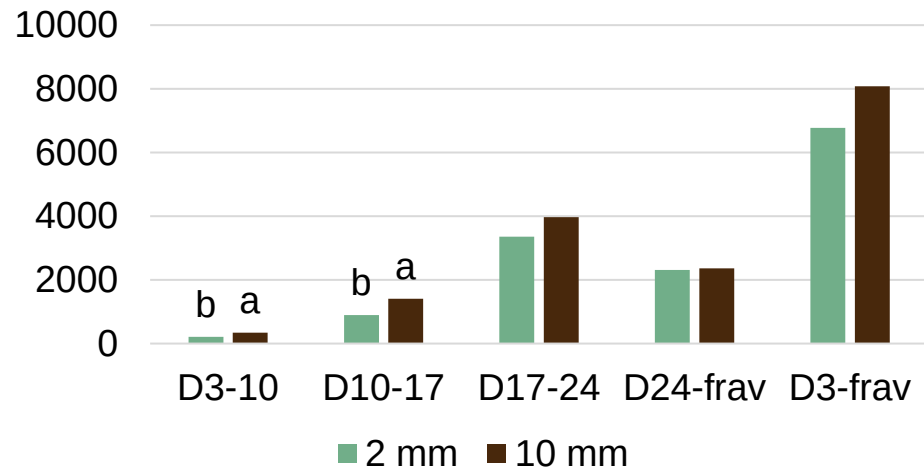
- ✓ Hyppig fodring - nyhedsværdi
- ✓ Genkendelighed af foderet i smågrisestalden

Pillediameter

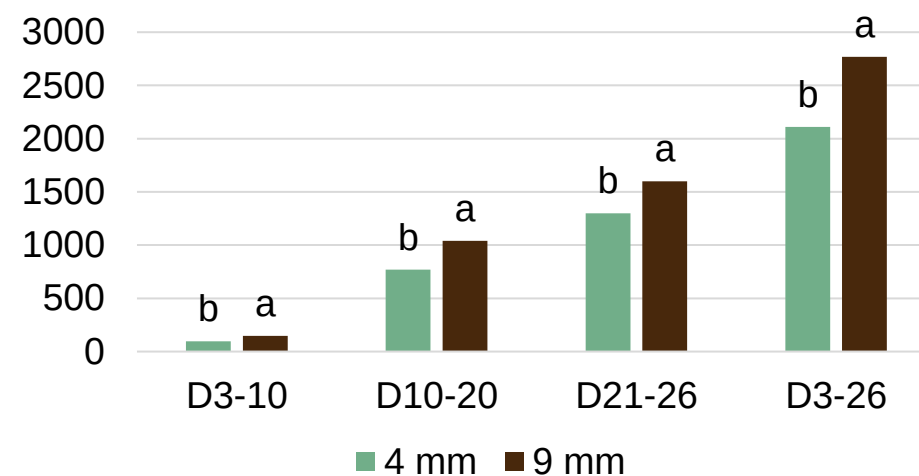
- effekt på pattegrisenes foderoptagelse i farestalden

Indtag af tørfoder, g pr. kuld

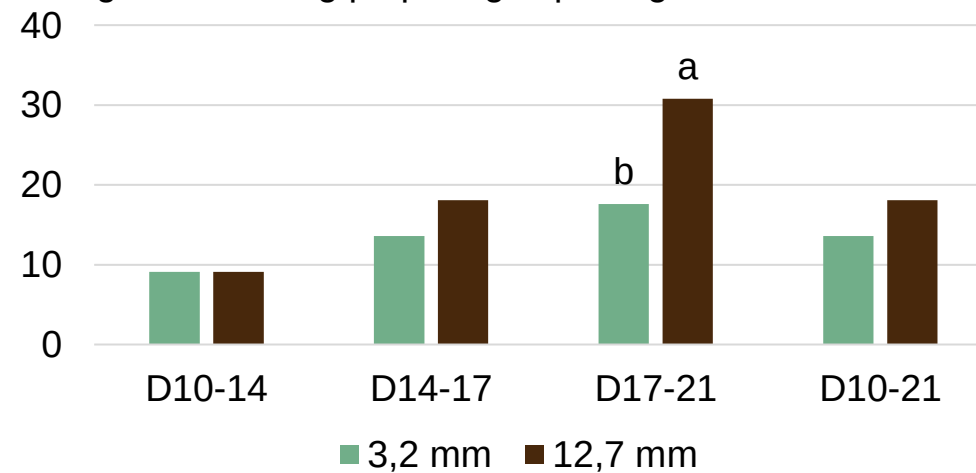
Van den Brand et al. 2014

Indtag af tørfoder, g pr. kuld

Clark et al. 2016

Indtag af tørfoder, g pr. pattegris pr. dag

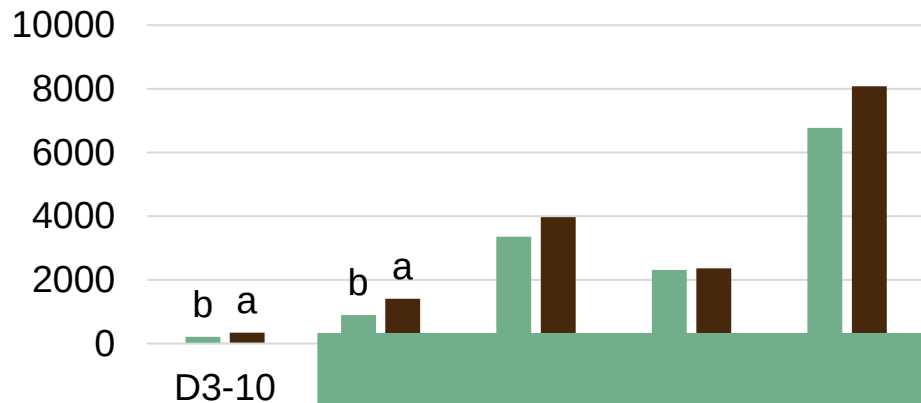

Craig et al. 2021

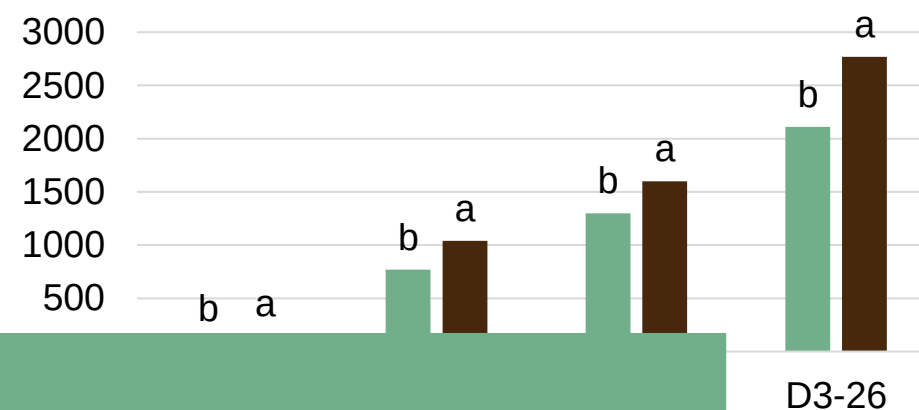
Pillediameter

- effekt på pattegrisenes foderoptagelse i farestalden

Indtag af tørfoder, g pr. kuld

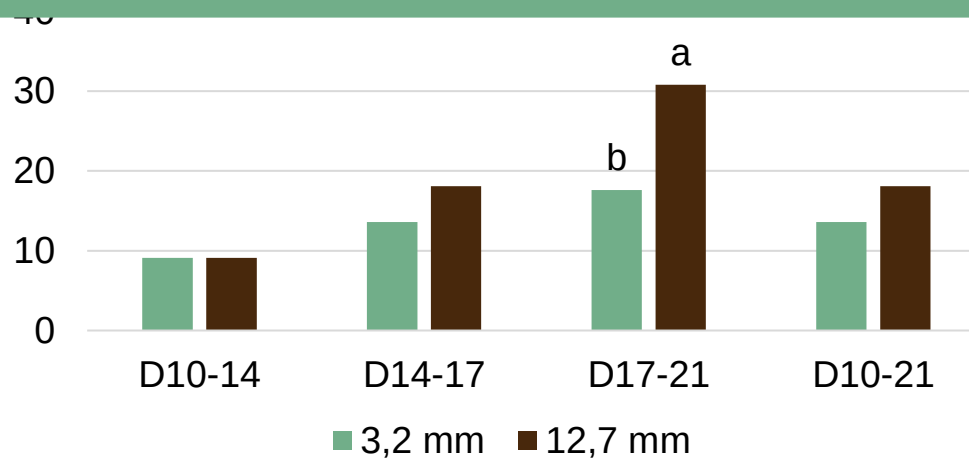
Indtag af tørfoder, g pr. kuld

"Størrelsen gør en forskel"

Van den Brand et al. 2016

l. 2016

Craig et al. 2021

Erfaring fra en dansk sobesætning

- store piller er mere interessante

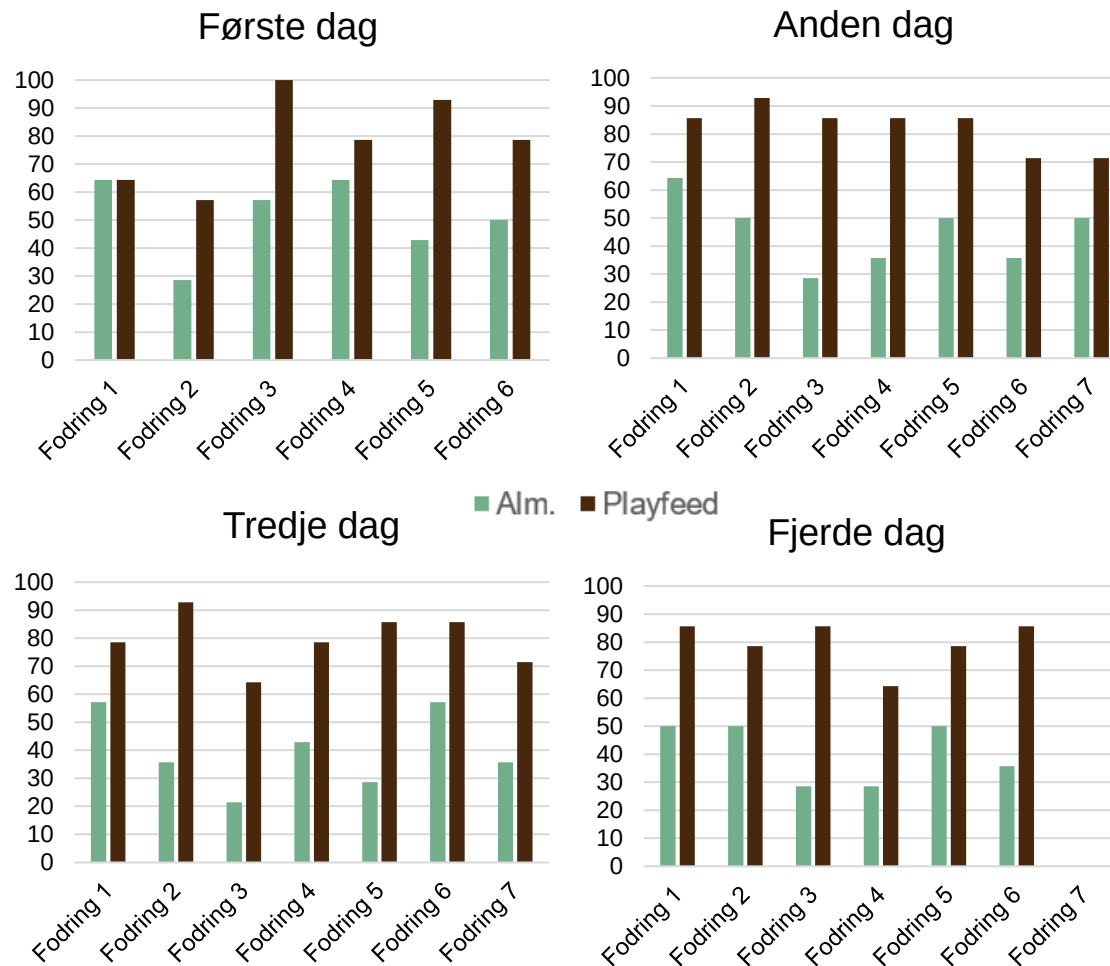

Find den foderstrategi, der passer til din besætning

Simpel registrering af, hvor ofte grisene tømmer krybben

141-154	155-162
normal	play feed
19/2 1-9 w 6	19/2 1-9
2-4 w 8	2-8
3-8 kl 10	3-14
4-8 kl 12	4-11
5-6 kl 13 ⁰⁰	5-13
6-4 kl 14 ⁰⁰	6-11
20/2 1-9 kl 6	1-12
2-7 w 8	2-13
3-4 w 8 ³⁰	3-12
4-5 w 10	4-12
5-7 kl 11 ³⁰	5-12
6-5 kl 13 ⁰⁰	6-10
7-7 kl 14 ⁰⁰	7-10

Andel tømte trug inden næste fodring
- registreret efter 1 uge på melfoder

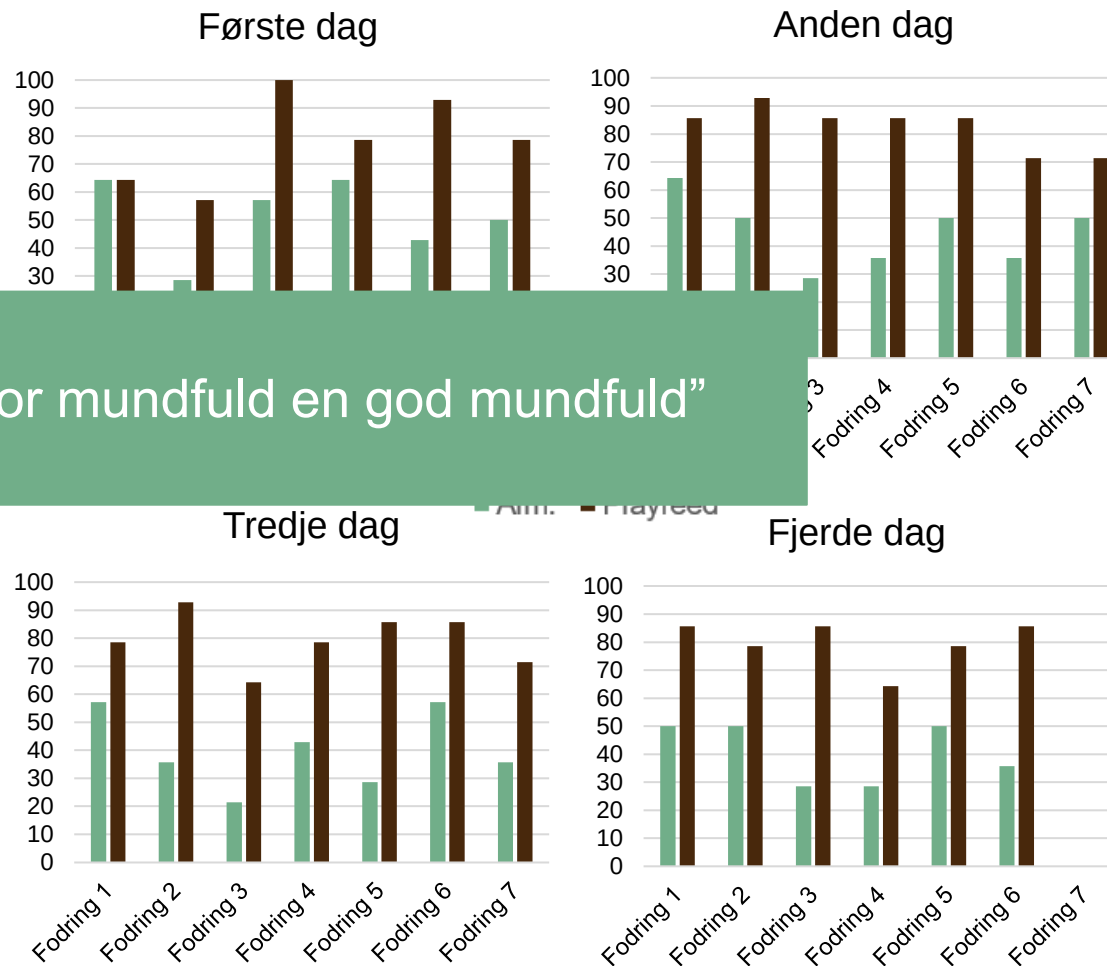
Find den foderstrategi, der passer til din besætning

Simpel registrering af, hvor ofte grisene tømmer krybben

Andel tømte trug inden næste fodring
- registreret efter 1 uge på melfoder

141-154	155-162
normal	play food
19/2 1-9 w 6	19/2 1-9
2-4 w 8	2-8
3-8 kl 10	3-14
4-8 kl 12	4-11
5-6 kl 13 ⁰⁰	5
6-4 kl 14 ⁰⁰	6
20/2 1-9 kl 6	1-6
2-7 w 8	2-13
3-4 w 8 ³⁰	3-12
4-5 w 10	4-12
5-7 kl 11 ³⁰	5-12
6-5 kl 13 ⁰⁰	6-10
7-7 kl 14 ⁰⁰	7-10

"Måske er en stor mundfuld en god mundfuld"

Hvad er vigtigt for en øget foderoptagelse i farestalden og videre over i smågrisestalden?

- ✓ Start en uge efter faring med tildeling af foder
 - ✓ Jo tidligere, grisene fravænnenes, jo vigtigere er det, at de er vænnet til at æde foder – i god tid
- ✓ Gør foderet interessant
 - ✓ Hyppig fodring
 - ✓ Pille størrelse ? Form? Hårdhed?
 - ✓ Vådfoder? Opblødt foder?
- ✓ Bring genkendelighed af foderet med over i smågrisestalden